TechSverige

Datum
2026-10-26

Vår referens
FF

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se

Remissvar avseende remitteringen av SOU 2026:34 Nya nätbrott och andra åtgärder för genomförandet av direktivet om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer (Ju2026/01507)

TechSverige har givits möjlighet att lämna remissvar avseende förslagen i utredningens förslag om nya nätbrott och andra åtgärder för genomförandet av direktivet om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer (SOU 2026:34).

TechSverige är en bransch- och arbetsgivarorganisation för alla företag inom tech-sektorn. TechSveriges uppdrag är att tillsammans med medlemmarna skapa bästa möjliga förutsättningar för en konkurrenskraftig svensk techbransch som driver innovation och utveckling i hela samhället. TechSverige samlar cirka 1 400 företag – som sammantaget har närmare 100 000 medarbetare i Sverige. Bland dessa finns allt från startupföretag till multinationella bolag.

Sammanfattning

TechSverige välkomnar utredningens ambition att stärka skyddet mot våld, hot, trakasserier och andra kränkningar som sker online. Digitala miljöer får inte vara frizoner för brottsliga handlingar, och det är angeläget att brottsoffer ges ett effektivt skydd även när kränkningar sker genom digitala tjänster.

TechSveriges synpunkter avgränsas till de delar av betänkandet som berör digitala tjänster, förmedlingstjänster och leverantörers ansvar, i första hand förslaget till ny lag om avlägsnande av nätbrottsinnehåll.

TechSverige anser att:

- regleringen behöver utformas med hög grad av rättssäkerhet, proportionalitet och teknisk precision,
- tillämpningsområdet och ansvarsfördelningen bör tydliggöras så att skyldigheterna riktas mot aktörer med faktisk möjlighet att kontrollera och avlägsna det aktuella innehållet, med beaktande av skillnaderna mellan onlineplattformar, andra värdtjänster och tekniska mellanhänder,
- förelägganden om avlägsnande eller oåtkomliggörande måste vara tydliga, avgränsade och praktiskt möjliga att följa,
- ansvarskedjan mellan olika typer av digitala tjänster och tekniska mellanhänder behöver förtydligas,
- förhållandet till DSA behöver vara sömlöst och inte skapa parallella eller motstridiga processer,

Storgatan 19
114 82 Stockholm
+46 8 665 36 60
802410-1936
techsverige.se

- förslaget bör anmälas enligt TRIS-direktivet, eftersom det avser regler för informationssamhällets tjänster,
- den generella entimmesfristen bör ersättas med ett krav på skyndsam och riskbaserad hantering, med en proportionalitetsventil som andrahandslösning,
- förelägganden som utgångspunkt bör begränsas territoriellt och inte ges global effekt utan särskild motivering,
- den föreslagna överklaganderätten behöver kompletteras med klargöranden om skyndsam och interimistisk prövning samt information till berörda användare,
- regler om bevarande av innehåll och tillhörande data behöver förtydligas i förhållande till dataskydd, informationssäkerhet och dataminimering,
- behovet av ett separat nationellt sanktionssystem bör omprövas, särskilt mot bakgrund av strikt ansvar, höga avgifter och risken för sanktioner vid skyndsamt agerande i god tro,
- det bör klargöras hur gränsöverskridande tillsyn och sanktioner förhåller sig till etableringsstatens tillsyn och kommissionens befogenheter enligt DSA,
- konsekvensutredningen bör kompletteras med analys av ärendevolymer, bemanning, kostnader och risken för felaktig borttagning.

Allmänna utgångspunkter

TechSverige delar utredningens bedömning att det behövs effektiva åtgärder mot digitalt våld, hot, trakasserier, integritetskränkningar och könsbaserat näthat. Sådana handlingar kan få mycket allvarliga konsekvenser för de personer som utsätts och riskerar att begränsa människors möjlighet att delta i samhällsdebatten, arbetslivet och det demokratiska samtalet.

TechSverige vill samtidigt understryka att regler som riktar sig mot digitala tjänster måste vara tydliga, proportionerliga och praktiskt genomförbara. Digitala tjänster skiljer sig åt i funktion, storlek, teknisk arkitektur, modereringsmöjligheter och organisatorisk kapacitet. En reglering som omfattar värdtjänstleverantörer och andra förmedlingstjänster behöver därför utformas så att skyldigheter träffar rätt aktör och kan fullgöras på ett rättssäkert sätt.

Det är också viktigt att den svenska regleringen utformas i nära överensstämmelse med befintlig EU-rätt, särskilt DSA. Nationella regler får inte leda till dubbelreglering, rättsosäkerhet eller motstridiga processer för leverantörer som redan omfattas av EU-harmoniserade krav.

Tillämpningsområde och ansvarsfördelning

TechSverige vill betona vikten av att tillämpningsområdet och ansvarsfördelningen i den föreslagna lagen är tydlig utifrån leverantörens faktiska kontroll över det aktuella innehållet. Regleringen bör bygga på principen att förelägganden ska riktas till den aktör som har faktisk och proportionerlig möjlighet att vidta den minst ingripande åtgärden.

En tydlig ansvarsfördelning är en förutsättning för ett effektivt skydd för brottsoffer. Genom att förelägganden riktas till den aktör som har faktisk kontroll över det aktuella innehållet ökar möjligheterna till snabba och träffsäkra åtgärder, samtidigt som risken

minskar för att legitimt innehåll och legitima tjänster påverkas negativt. Traditionella telekomoperatörer tillhandahåller enbart den digitala infrastrukturen och har varken laglig rätt eller teknisk möjlighet att övervaka nätverkstrafik. Det mest effektiva tillvägagångssättet är därför att myndigheterna agerar direkt mot källan, det vill säga de tjänster och plattformar som faktiskt lagrar materialet.

Åtgärder på nätverksnivå, såsom blockering av hemsidor, är trubbiga verktyg som inte avlägsnar materialet och som medför risk för att legitimt innehåll blockeras av misstag. Eventuella blockeringskrav mot underliggande infrastrukturaktörer bör därför endast användas som en sista utväg, och alla krav måste bygga på tydliga beslut från en myndighet eller domstol för att undvika att operatörer ska bedöma innehåll. Tidsfristen för verkställande behöver vara skälig. Att en värdtjänstleverantör inte omedelbart kan nås bör inte i sig innebära att mer ingripande åtgärder per automatik riktas mot den underliggande infrastrukturen.

TechSverige konstaterar också att betänkandets konsekvensanalys inte redovisar någon särskild genomgång av de tekniska, administrativa och ekonomiska effekterna för internetaccessleverantörer. Innan förslaget i denna del läggs till grund för lagstiftning behöver konsekvensanalysen därför fördjupas i nära dialog med berörda operatörer.

Förelägganden behöver vara tydliga, precisa och rättssäkra

TechSverige ser positivt på att förelägganden om avlägsnande eller oåtkomliggörande ska beslutas av behörig myndighet och inte bygga på att privata aktörer själva ska göra straffrättsliga bedömningar utan rättsligt stöd. Samtidigt behöver det säkerställas att varje föreläggande är så tydligt och avgränsat att leverantören faktiskt kan efterleva det.

Ett föreläggande bör därför innehålla:

- tydlig rättslig grund,
- exakt identifiering av det innehåll som avses, till exempel URL eller annan teknisk identifierare,
- skälen för bedömningen att innehållet omfattas av lagen,
- vilken åtgärd som ska vidtas,
- territoriell räckvidd,
- tidsfrist,
- information om möjlighet till överprövning,
- kontaktväg till ansvarig myndighet vid tekniska eller rättsliga oklarheter.

Det är särskilt viktigt att förelägganden inte formuleras så brett att de i praktiken kräver generell övervakning, filtrering eller långtgående egna bedömningar av närliggande innehåll. TechSverige anser att regleringen bör tydliggöra att förelägganden ska avse specifikt identifierat innehåll och att åtgärden ska vara nödvändig och proportionerlig i det enskilda fallet.

Den generella entimmesfristen bör ersättas med krav på skyndsam hantering

Utredningen föreslår att innehåll ska avlägsnas eller göras oåtkomligt så snart som möjligt och senast inom en timme från det att föreläggandet tagits emot. TechSverige delar behovet av snabba åtgärder när brottsligt innehåll sprids online och riskerar att orsaka omedelbar skada. Artikel 23 i direktiv (EU) 2024/1385 föreskriver dock skyndsamt avlägsnande eller oåtkomliggörande, inte en generell tidsfrist om en timme.

En timme är en mycket kort tidsfrist och motsvarar den som gäller i särskilt allvarliga sammanhang, såsom terrorisminnehåll online. En generell tidsgräns för hela den föreslagna brottskatalogen behöver därför prövas mot kraven på proportionalitet och rättssäkerhet. Risken för felaktig eller alltför långtgående borttagning uppstår även hos stora leverantörer, särskilt när innehållet eller föreläggandet kräver komplicerade tekniska eller rättsliga bedömningar.

Därtill skiljer sig leverantörernas faktiska förutsättningar åt. Större aktörer kan ha bemanning dygnet runt, medan mindre företag och nischade tjänster kan sakna sådana resurser. Men utmaningen är inte enbart organisatorisk: även en välbemannad tjänst måste kunna identifiera rätt innehåll, bedöma föreläggandets räckvidd och genomföra en träffsäker åtgärd utan att annat lagligt innehåll påverkas.

TechSverige anser därför att den generella entimmesfristen bör ersättas med ett krav på skyndsam hantering, där prioriteringen utgår från innehållets allvar, ärendets brådska, spridningens omfattning och risken för konkret skada. Bedömningen bör även beakta föreläggandets tydlighet och leverantörens tekniska och operativa möjligheter att agera. Om en absolut tidsgräns ändå behålls bör den åtminstone kompletteras med en tydlig proportionalitetsventil.

TechSverige vill understryka att omedelbara ingripanden även fortsättningsvis ska kunna ske i särskilt brådskande fall, inte minst när fortsatt spridning riskerar att orsaka allvarlig eller svårreparerad skada för den utsatta. Kravet på skyndsam hantering ska således inte innebära att åtgärder får skjutas upp när ett snabbt ingripande faktiskt är möjligt och nödvändigt.

Det bör också säkerställas att myndigheten tillhandahåller robusta och standardiserade kommunikationsvägar för mottagande, kvittering och uppföljning av förelägganden.

Gränsöverskridande tillsyn och sanktioner behöver klargöras

Det bör därutöver klargöras hur den nationella tillsynen och möjligheten att besluta om sanktioner förhåller sig till DSA:s regler om tillsynsansvar när en berörd leverantör är etablerad i en annan medlemsstat, inklusive etableringsstatens behöriga myndigheters och Europeiska kommissionens befogenheter. Frågan om tillsyns- och sanktionsbehörighet bör hållas åtskild från möjligheten för svenska myndigheter att utfärda förelägganden enligt artikel 9 i DSA. TechSverige efterfrågar en tydlig analys av denna ansvarsfördelning för att undvika överlappande eller motstridiga ingripanden.

Förhållandet till DSA behöver klargöras

TechSverige anser att det är centralt att den föreslagna lagen utformas i full överensstämmelse med DSA. DSA innehåller redan regler om förelägganden att agera mot olagligt innehåll, anmälningsmekanismer, transparens och ansvarsfrihet för förmedlingstjänster.

Den svenska regleringen bör därför inte skapa parallella processer som riskerar att avvika från eller överlappa DSA. Det bör tydligt framgå hur förelägganden enligt den föreslagna lagen förhåller sig till DSA krav, inklusive krav på information till leverantörer, motivering, territoriell räckvidd, rapportering och rättsmedel.

TechSverige anser också att regeringen bör säkerställa att myndigheternas förelägganden utformas på ett standardiserat sätt som är förenligt med DSA och kan hanteras effektivt även av leverantörer som är verksamma i flera medlemsstater.

Förslaget bör anmälas enligt TRIS-direktivet

TechSverige anser att regeringen bör analysera och säkerställa om förslaget ska anmälas enligt TRIS-direktivet. Regleringen avser skyldigheter för informationssamhällets tjänster och kan därmed utgöra sådana tekniska föreskrifter eller regler för tjänster som ska anmälas till EU-kommissionen innan de antas nationellt.

En TRIS-anmälan är viktig för att säkerställa förenlighet med EU-rätten, minska risken för fragmentering på den inre marknaden och undvika osäkerhet om reglernas tillämpbarhet. Det är särskilt angeläget när regleringen rör digitala tjänster som ofta tillhandahålls gränsöverskridande.

Territoriell räckvidd bör begränsas och motiveras särskilt

TechSverige anser att förelägganden om avlägsnande eller oåtkomliggörande bör begränsas till vad som är nödvändigt i det enskilda fallet. Om ett föreläggande får global eller mycket bred territoriell effekt kan det påverka användare och tjänster utanför Sverige och skapa svåra gränsdragningsfrågor i förhållande till andra länders rättsordningar.

Förelägganden bör därför som utgångspunkt begränsas territoriellt. Om en bredare geografisk räckvidd bedöms nödvändig bör detta motiveras särskilt och framgå tydligt av föreläggandet. Utgångspunkten bör vara att åtgärden inte ska ges större räckvidd än vad som krävs för att uppnå syftet med föreläggandet.

Skyndsam överprövning och praktiskt tillgängliga rättsmedel

TechSverige välkomnar att utredningens förslag i 16 § innehåller en rätt att överklaga myndighetens beslut till förvaltningsdomstol. Förelägganden om avlägsnande eller oåtkomliggörande kan emellertid få omedelbara konsekvenser för yttrandefrihet, informationsfrihet och användares möjligheter att kommunicera.

Det bör därför klargöras hur skyndsam domstolsprövning och interimistisk prövning ska fungera när förelägganden ska följas omedelbart eller inom mycket kort tid. En rätt till överklagande riskerar annars att ge ett otillräckligt praktiskt skydd när innehållet redan har avlägsnats och skadan av ett eventuellt felaktigt beslut har uppkommit.

Även möjligheten för berörda innehållsleverantörer att tillvarata sin rätt behöver fungera i praktiken. TechSverige efterfrågar ett klargörande av hur information enligt artikel 9.5 i DSA ska lämnas och hur berörda användare kan få tillgång till effektiva rättsmedel, med beaktande av behovet att skydda brottsoffer och pågående utredningar.

Bevarande av innehåll och tillhörande data behöver avgränsas

TechSverige ser behov av att bevarande av borttaget innehåll och tillhörande data regleras på ett tydligt och avgränsat sätt. Sådana krav kan vara motiverade för att säkerställa bevisning och möjliggöra rättslig prövning, men de måste samtidigt förenas med dataskyddsrättens krav på laglighet, ändamålsbegränsning, dataminimering, säkerhet och begränsad lagringstid.

Det bör därför klargöras vilka typer av data som omfattas av bevarandeskyldigheten, för vilket ändamål uppgifterna får behandlas, hur länge de ska bevaras och vilka säkerhetskrav som gäller. Det bör också tydliggöras hur skyldigheten förhåller sig till GDPR och annan relevant reglering.

TechSverige vill särskilt betona att "tillhörande data" inte bör definieras bredare än vad som är nödvändigt. Otydliga eller alltför vida krav riskerar att leda till överinsamling, ökade säkerhetsrisker och betydande administrativa bördor.

Behovet av ett särskilt nationellt sanktionssystem bör omprövas

TechSverige ifrågasätter behovet och proportionaliteten i att införa ett separat nationellt sanktionssystem för överträdelser av den föreslagna lagen. Utredningen konstaterar att direktivet inte kräver ett sådant system men föreslår ändå sanktionsavgifter som i systematiska eller fortgående fall kan uppgå till fyra procent av leverantörens globala årsomsättning. Kombinationen av en generell entimmesfrist, strikt ansvar och potentiellt mycket höga avgifter skapar särskilda risker för överdriven eller felaktig borttagning av innehåll.

Regeringen bör därför ompröva behovet av sanktionssystemet och analysera om andra, mindre ingripande sätt att säkerställa efterlevnad kan vara tillräckliga. Särskilt bör det prövas om sanktionernas omfattning står i rimlig proportion till överträdelsernas art, leverantörernas faktiska handlingsmöjligheter och skyddet för grundläggande rättigheter.

Om sanktionsavgifter ändå införs behöver det finnas ett tydligt skydd för leverantörer som agerat skyndsamt och i god tro eller där efterlevnad hindrats av omständigheter utanför deras kontroll, exempelvis tekniska hinder eller brister i föreläggandet. TechSverige noterar att 12 § i lagförslaget redan medger nedsättning av avgifter i vissa fall, men anser att en sådan möjlighet inte är tillräcklig som skydd mot effekterna av ett strikt ansvar i kombination med en mycket kort tidsfrist. Isolerade fel eller förseningar bör inte jämställas med systematisk underlåtenhet.

Behov av vägledning och dialog med branschen

TechSverige ser positivt på utredningens förslag om stärkt samverkan mellan berörda myndigheter och leverantörer av förmedlingstjänster. Ett effektivt genomförande förutsätter nära dialog med branschen, som bör involveras tidigt i arbetet med att utveckla gemensamma rutiner och vägledning. En sådan samverkan kan bidra till ökad kunskap om digitala tjänsters funktion, förbättrade rutiner för att identifiera och hantera brottsligt innehåll samt ett effektivare skydd och stöd för personer som utsätts för digitalt våld.

Innan regleringen träder i kraft bör ansvariga myndigheter ta fram tydlig vägledning om hur förelägganden ska hanteras, vilka kontaktvägar som ska användas, vilka tekniska uppgifter som ska anges och hur leverantörer ska agera vid oklarheter.

Det är särskilt viktigt att även mindre och medelstora aktörer ges förutsättningar att förstå och efterleva regelverket. Standardiserade format, tydliga processer och praktisk vägledning kan bidra till både snabbare åtgärder och ökad rättssäkerhet.

Konsekvensutredningen för företag och användare behöver fördjupas

TechSverige anser att konsekvensutredningen behöver fördjupas. Utredningens avsnitt 15.10 bedömer företagens kostnader och administrativa bördor som begränsade, men

ger inte tillräckligt underlag för att bedöma genomförbarheten och de faktiska konsekvenserna av en generell entimmesfrist. En kompletterande analys bör omfatta förväntade ärendevolymer, behov av beredskap och bemanning, tekniska och administrativa kostnader för olika typer av leverantörer samt risken för felaktig borttagning eller blockering av lagligt innehåll. Även den samlade effekten av tidsfrister, bevarandekrav och sanktioner bör belysas.

Avslutande synpunkter

TechSverige stödjer målet att stärka skyddet mot brott och kränkningar som sker online. För att regleringen ska bli effektiv och rättssäker krävs dock att den utformas med förståelse för hur digitala tjänster fungerar i praktiken.

Regeringen bör därför i det fortsatta lagstiftningsarbetet särskilt säkerställa att regleringen är proportionerlig, tekniskt genomförbar och förenlig med DSA, att den anmäls enligt TRIS-direktivet vid behov samt att ansvar, skyndsamhet, territoriell räckvidd, gränsöverskridande tillsyn, rättsmedel och databevarande tydliggörs. TechSverige anser dessutom att det föreslagna sanktionssystemet bör omprövas och att konsekvenserna för berörda företag och användare behöver utredas mer ingående.

TechSverige står gärna till förfogande för fortsatt dialog i det fortsatta beredningsarbetet.

För TechSverige

Christina Ramm-Ericson
näringspolitisk chef

Frida Faxborn
näringspolitisk expert